

Valsts ieņēmumu dienests

Metodiskais materiāls

**Papildu deklarācijas par iedzīvotāju ienākuma
nodokļa maksātāja ienākumiem, ieņēmumiem, naudas
un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības
maiņu aizpildīšanas kārtība**

2019

SATURS

1. Vispārīgie jautājumi	3
2. Papildu deklarācijas noformēšanas un iesniegšanas kārtība	3
3. Papildu deklarācijas pielikuma P1 “Nekustamie īpašumi” aizpildīšanas kārtība.	5
4. Papildu deklarācijas pielikuma P2 “Transportlīdzekļi” aizpildīšanas kārtība	6
5. Papildu deklarācijas pielikuma P3 “Cits kustamais īpašums” aizpildīšanas kārtība	8
6. Papildu deklarācijas pielikuma P4 “Vērtspapīri” aizpildīšanas kārtība.....	9
7. Papildu deklarācijas pielikuma P5 “Ienākumi un ieņēmumi” aizpildīšanas kārtība	9
8. Papildu deklarācijas pielikuma P6 “Saņemtie aizņēmumi” aizpildīšanas kārtība	11
9. Papildu deklarācijas pielikuma P7 “Izsniegtie aizdevumi” aizpildīšanas kārtība	12
10. Papildu deklarācijas pielikuma P8 “Naudas uzkrājumi” aizpildīšanas kārtība	13
11. Papildu deklarācijas pielikuma P9 “Ieguldījumi privātajos pensiju fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, ieguldījumu fondos un citos investīciju vai trasta fondos” aizpildīšanas kārtība	13
12. Papildu deklarācijas pielikuma P10 “Līdzdalība komercsabiedrībās un kooperatīvajās sabiedrībās” aizpildīšanas kārtība	14
13. Papildu deklarācijas pielikuma P11 “Cita informācija, ko nodokļu maksātājs uzskata par nepieciešamu sniegt Valsts ieņēmumu dienestam” aizpildīšanas kārtība	15
14. Papildu deklarācijas “Kopsavilkums P” aizpildīšanas kārtība.....	15
15. Saistošie normatīvie akti	16

1. Vispārīgie jautājumi

1. Metodiskā materiāla mērķis ir sniegt metodisku palīdzību [likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 22.panta trešās un astotās daļas piemērošanā un papildu deklarācijas par iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu (turpmāk – papildu deklarācija) veidlapas aizpildīšanā. Veidlapas paraugs ir noteikts ar [Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumiem Nr.780 “Noteikumi par papildu deklarācijas par iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu veidlapu un kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests uz aprēķinu pamata nosaka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja apliekamo ienākumu”](#).

2. Papildu deklarāciju aizpilda iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs, kurš no Valsts ieņēmumu dienesta saņēmis tā rīcībā esošo informāciju par iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja (turpmāk – maksātājs) ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu un papildu deklarācijas veidlapu šādos gadījumos:

2.1. ja maksātāja taksācijas gadā deklarētie ienākumi vai Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajos pārskatos (paziņojumos) uzrādītie maksātāja ienākumi neatbilst viņa izdevumiem taksācijas gadā;

2.2. ja minēto izdevumu avots nav Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajos pārskatos (paziņojumos) vai maksātāja iesniegtajā deklarācijā uzrādītie maksātāja ienākumi attiecīgajā taksācijas gadā, pirmstaksācijas gadā un pirms pirmstaksācijas gadā.

2. Papildu deklarācijas noformēšanas un iesniegšanas kārtība

3. Pieprasīto papildu deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestam maksātājs iesniedz personiski ne vēlāk kā 30 darbdienu laikā pēc papildu deklarācijas veidlapas saņemšanas. Ja maksātājs šajā laikā ir iesniedzis pamatotu iesniegumu, ka 30 darbdienu laikā nav iespējams iegūt papildu deklarācijas aizpildīšanai nepieciešamo informāciju vai slimības, komandējuma vai citu pamatotu iemeslu dēļ papildu deklarāciju nevar iesniegt noteiktajā termiņā, Valsts ieņēmumu dienests var noteikt citu papildu deklarācijas iesniegšanas termiņu, bet termiņa pagarinājums nedrīkst pārsniegt 90 dienas no papildu deklarācijas pieprasīšanas dienas.

4. Papildu deklarācijai maksātājs pievieno dokumentus, kas apliecina ienākumu izcelsmi, to struktūru un īpatnības, kā arī citu informāciju, kuru tas uzskata par nepieciešamu sniegt Valsts ieņēmumu dienestam pirms apliekamā ienākuma aprēķina.

5. Ja maksātājs papildu deklarācijai nav pievienojis šā metodiskā materiāla 4.punktā minētos dokumentus vai informāciju par ienākumiem vai izdevumu īpatnībām, ienākuma aprēķinam izmanto Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju, kā arī Centrālās statistikas pārvaldes statistikas datus.

6. Papildu deklarāciju, kas sastāv no kopsavilkuma P “Kopsavilkums”, pielikumiem P1 “Nekustamie īpašumi”, P2 “Transportlīdzekļi”, P3 “Cits kustamais īpašums”, P4 “Vērtspapīri”, P5 “Ienākumi un ieņēmumi”, P6 “Saņemtie aizņēmumi”, P7 “Izsniegtie aizdevumi”, P8 “Naudas uzkrājumi”, P9 “Ieguldījumi privātajos pensiju fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, ieguldījumu fondos un citos investīciju vai trasta fondos”, P10 “Līdzdalība komercsabiedrībās un kooperatīvajās sabiedrībās”, P11 “Cita informācija, ko nodokļu maksātājs uzskata par nepieciešamu sniegt Valsts ieņēmumu dienestam” un Deklarācijas iesniedzēja apliecinājuma, maksātājs aizpilda atbilstoši faktiskajai informācijai un ziņām par ienākumiem un ieņēmumiem, aizdevumiem un aizņēmumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem, ņemot vērā katram pielikumam pievienotās piezīmes.

7. Ja maksātāja īpašumā nav visos šā metodiskā materiāla 6.punktā minētajos papildu deklarācijas pielikumos norādāmi īpašumi, ienākumi un ieņēmumi, aizdevumi un aizņēmumi, naudas uzkrājumi, vērtspapīri un ieguldījumi, attiecīgie pielikumi papildu deklarācijai nav jāpievieno, bet jāizdara atzīme par papildu deklarācijai pievienotajiem pielikumiem Deklarācijas iesniedzēja apliecinājumā.

8. Lai pierādītu ienākumu legalitāti, kas nākošajos taksācijas periodos tiks izmantoti izdevumu segšanai, papildu deklarācijas pielikumā P3 “Cits kustamais īpašums”, P4 “Vērtspapīri”, P5 “Ienākumi un ieņēmumi”, P6 “Saņemtie aizņēmumi”, P7 “Izsniegtie aizdevumi” un P9 “Ieguldījumi privātajos pensiju fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, ieguldījumu fondos un citos investīciju vai trasta fondos” var norādīt arī tādu kustamo īpašumu, vērtspapīrus, ienākumus un ieņēmumus, aizņēmumus un aizdevumus, kā arī ieguldījumus, kuru vērtība ir mazāka par 2845,74 eiro.

9. Papildu deklarācijas pielikumos ailē “Pievienotā dokumenta Nr.p.k.” norāda kārtas numuru, kas piešķirts secīgi numurētiem dokumentiem un norādīts uz attiecīgā pievienotā dokumenta (attiecīgo pielikumu piezīmes).

10. Ja papildu deklarācijas veidlapa maksātājam nosūtīta pa pastu (ierakstītā pasta sūtījumā), par tās saņemšanas dienu uzskatāma septītā diena pēc sūtījuma nodošanas pastā. Papildu deklarācijas iesniegšanas termiņā neieskaita laikposmu, kurā maksātājs objektīvu un dokumentāri apstiprinātu apstākļu dēļ (piemēram, atrašanās slimnīcā, uzturēšanās ārvalstīs) nevar iesniegt pieprasīto papildu deklarāciju šā metodiskā materiāla 3.punktā minētajā termiņā.

11. Ja maksātājs bez attaisnojoša iemesla neiesniedz aizpildītu papildu deklarāciju, uzskata, ka Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošā informācija atbilst papildu deklarācijā iekļaujamai informācijai.

12. Maksātājs, iesniedzot papildu deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestā, apliecina:

12.1. ka visi maksātāja taksācijas gada ienākumi ir atspoguļoti papildu deklarācijā un tai pievienotajos dokumentos;

12.2. ka visi īpašumi, naudas uzkrājumi saistības pret trešajām personām un trešo personu saistības pret maksātāju uz taksācijas gada sākumu un beigām ir atspoguļotas papildu deklarācijā;

12.3. papildu deklarācijā norādītās informācijas pilnīgumu un patiesumu;

12.4. ka iesniedzis visus dokumentus un informāciju, kas apliecina papildu deklarācijā norādītās ziņas.

13. Maksātājam ir pienākums papildu deklarācijas aizpildīšanas pareizību un pilnību apliecināt ar savu parakstu. Ar parakstu apliecināta papildu deklarācija par pārbaudāmo taksācijas periodu ir pamats turpmākajam ienākuma aprēķinam.

3. Papildu deklarācijas pielikuma P1 “Nekustamie īpašumi” aizpildīšanas kārtība

14. Pielikumā norāda nekustamo īpašumu, kurš uz īpašuma tiesību pamata pieder maksātājam, neatkarīgi, vai īpašuma tiesības uz attiecīgo nekustamo īpašumu ir vai nav nostiprinātas (koroborētas) zemesgrāmatā.

15. Īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu apstiprina zemesgrāmatu apliecība, attiecīgās institūcijas lēmums par zemes reformas laikā īpašumā nodotu zemi par samaksu, kā arī lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi, ēkām un būvēm, dāvinājuma līgums, pirkuma līgums, kopmantas dalīšanas līgums, mantojuma apliecība, tiesas spriedums par mantojuma vai kopīpašuma sadali un citi dokumenti, kuros par īpašnieku vai īpašuma ieguvēju ir ierakstīts maksātājs.

16. Pielikuma 2.ailē “Nekustamā īpašuma veids” norāda maksātāja īpašumā esošā nekustamā īpašuma veidu – ēka, būve, dzīvokļa īpašums vai zeme (1.piezīme).

17. Pielikuma 3.ailē “Nekustamā īpašuma adrese un valsts” norāda nekustamā īpašuma atrašanās vietu – valsti, pilsētu, ielu, mājas un dzīvokļa numuru vai rajona, pagasta un īpašuma nosaukumu.

18. Pielikuma 4.ailē “Piederošo daļu skaits no īpašuma daļu kopskaita”, ja nekustamais īpašums uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām,

norāda maksātājam piederošo domājamo daļu skaitu kopīpašumā, ko apliecina attiecīgie šā metodiskā materiāla 15.punktā minētie vai citi īpašuma tiesības apstiprinoši dokumenti.

19. Pielikuma 7., 8. un 18.ailē “Iegūšanas vērtība” norādāma nekustamā īpašuma iegūšanas vērtība, kuru nosaka kā attiecīgā nekustamā īpašuma izveidošanas vai iegūšanas cenu, kurai pieskaitīti izdevumi, kas saistīti ar tā iegādi – valsts nodeva par darījuma noformēšanu un īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā, komisijas nauda, atlīdzība starpniekam (māklerim), kas kārtoja ar īpašuma iegādi saistītās formalitātes, kredīta procentu maksājumi, maksa par īpašuma novērtēšanu, apdrošināšanu un citi izdevumi, kas identificējami ar konkrēto īpašumu un nav saistīti ar īpašuma apsaimniekošanu (2.-5.piezīme).

20. Ja nekustamais īpašums saņemts mantojumā vai dāvinājumā, par tā iegūšanas vērtību uzskatāma mantojuma masā ietilpstošā konkrētā īpašuma vērtība vai dāvinājuma līgumā norādītā vērtība (2.piezīme).

21. Pielikuma 9.ailē “Atsavināšanas vērtība” norāda nekustamā īpašuma atsavināšanas vērtību, kas ir īpašuma pārdošanas, mainīšanas un/vai ieguldīšanas (kapitālsabiedrībās vai kooperatīvajās sabiedrībās) vērtība. Atsavināšanas rezultātā īpašuma tiesības no īpašuma atsavinātāja pāriet īpašuma ieguvējam (4.piezīme).

22. Ārvalstīs esošā nekustamā īpašuma vērtību nosaka kā attiecīgās ārvalsts valūtas ekvivalentu eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā nekustamā īpašuma iegūšanas vai atsavināšanas dienas sākumā (5.piezīme).

23. Pielikuma 10.ailē “Darījuma veids” norāda īpašuma iegūšanas vai atsavināšanas veidu – pirkums, mantojums, pārdošana, dāvināšana vai cits darījums (6.piezīme).

4. Papildu deklarācijas pielikuma P2 “Transportlīdzekļi” aizpildīšanas kārtība

24. Pielikuma 2.ailē “Transportlīdzekļa veids” norāda maksātāja īpašumā esošo transportlīdzekļu veidu. Piemēram, sauszemes transportlīdzekļi – vieglā automašīna, kravas automašīna, motocikls, tricikls, kvadricikls, traktortehnika (traktors, kombains vai cita speciāla pašgājēja mašīna), piekabe, velosipēds, ūdens transportlīdzekļi – kuģis, jahta, gaisa transportlīdzekļi – lidmašīna, helikopters, gaisa balons.

25. Īpašuma tiesības uz transportlīdzekli apliecina Ceļu satiksmes drošības direkcijas (sauszemes transportlīdzekli), Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras

(traktortehniku), Civilās aviācijas aģentūras (gaisa transportlīdzekli) vai Latvijas Kuģu reģistra (ūdens transportlīdzekli) izsniegta transportlīdzekļa reģistrācijas apliecība, kurā maksātājs ierakstīts kā transportlīdzekļa īpašnieks.

26. Līdz transportlīdzekļa reģistrācijai šā metodiskā materiāla 25.punktā minētajās institūcijās dokumenti, ar kuriem pierādāmas īpašuma tiesības, ir noteiktā kārtībā apliecināts līgums par transportlīdzekļa pirkumu vai dāvinājumu, mantojuma apliecība vai tiesas spriedums par mantošanu, kopmantas dalīšanas līgums, tirdzniecības uzņēmuma izsniegts rēķins kopā ar tā apmaksu apliecinošiem dokumentiem (maksājuma uzdevums, bankas konta izraksts un citi), dokuments par transportlīdzekļa iegādi ārvalstīs, dokuments par loterijā vai citā ceļā legāli iegūtu transportlīdzekli, kā arī citi dokumenti, kuros norādīts īpašnieka vārds un uzvārds, adrese un transportlīdzekļa tehniskie uzskaites dati (marka, modelis, izgatavošanas gads, agregātu numuri) apjomā, kas dod iespēju identificēt konkrēto transportlīdzekli.

27. Pielikuma 5., 6. un 16.ailē “Iegūšanas vērtība” norāda attiecīgā transportlīdzekļa iegādes vērtību, kas ir iegādes cena, kurai pieskaitīti ar transportlīdzekļa iegādi un reģistrāciju saistītie izdevumi, piemēram, valsts nodeva par darījuma noformēšanu, transportlīdzekļa reģistrāciju Ceļu satiksmes drošības direkcijā, transporta (piegādes) izdevumi. Mantojuma vai dāvinājuma ceļā iegūtam transportlīdzeklim norāda mantojuma masā ietilpstošā konkrētā transportlīdzekļa vērtību vai dāvinājuma līgumā norādīto vērtību.

28. Pielikuma 7.ailē “Atsavināšanas vērtība” norāda transportlīdzekļa atsavināšanas vērtību, kas ir transportlīdzekļa pārdošanas, mainīšanas un/vai ieguldīšanas (kapitālsabiedrībās vai kooperatīvajās sabiedrībās) vērtība. Atsavināšanas rezultātā transportlīdzekļa īpašuma tiesības no īpašuma atsavinātāja pāriet īpašuma ieguvējam.

29. Pielikuma 8.ailē “Darījuma veids” norāda transportlīdzekļa iegūšanas vai atsavināšanas veidu taksācijas gadā veiktajiem darījumiem – pirkums, mantojums, pārdošana, dāvinājums vai cits iegūšanas vai atsavināšanas darījums (1.piezīme).

30. Par darījumu ar transportlīdzekļiem apliecinošiem dokumentiem uzskatāmi šā metodiskā materiāla 25. un 26.punktā minētie īpašuma tiesības apliecinošie dokumenti.

5. Papildu deklarācijas pielikuma P3 “Cits kustamais īpašums” aizpildīšanas kārtība

31. Pielikuma 2.ailē “Īpašuma veids” norāda tādus kustamā īpašuma priekšmetus, izņemot transportlīdzekļus, kuru vienas vienības vērtība ir 2845,74 eiro un vairāk (1.piezīme). Piemēram, televizori, mēbeles, dārglietas, videotehnika, mākslas priekšmeti, kažokizstrādājumi un citi.

32. Kustamā īpašuma priekšmetu iegādes apliecinājuma dokumenti ir, piemēram, tirdzniecības uzņēmuma čeks par pirkumu, dāvinājuma līgums, mantojumu apliecinājoši dokumenti, dokuments par loterijā vai citā ceļā legāli laimētu priekšmetu.

33. Pielikuma 3.ailē “Raksturīgas pazīmes” norāda kustamā īpašuma priekšmetu skaitu, svaru, mērvienības, marku, modeli, nosaukumu, krāsu vai citas raksturīgas pazīmes, kas ļauj identificēt attiecīgo priekšmetu.

34. Pielikuma 5., 6. un 16.ailē “Iegūšanas vērtība” norāda attiecīgi uz taksācijas gada sākumu (1.janvāri) esošo, taksācijas gadā iegūto un uz taksācijas gada beigām (31.decembri) esošo kustamā īpašuma priekšmetu iegādes vērtību, kas apliecināta ar šā metodiskā materiāla 32.punktā minētajiem un citiem iegādi apliecinājošiem dokumentiem. Mantojuma vai dāvinājuma ceļā iegūtiem priekšmetiem norāda mantojuma masā ietilpstošā konkrētā priekšmeta vērtību vai dāvinājuma līgumā norādīto vērtību. Ja nav iespējams noteikt kustamā īpašuma vērtību uz taksācijas gada sākumu esošiem priekšmetiem, uzrādāma to tirgus vērtība (2.piezīme).

35. Gadījumā, kad konkrēta kustama īpašuma vienas vienības tirgus vērtība taksācijas gada sākumā ir mazāka par 2845,74 eiro, bet taksācijas gada beigās šī īpašuma tirgus vērtība pārsniedz 2845,74 eiro, minēto īpašumu norāda, izdarot pielikuma 4.ailē atzīmi “ir”, bet 5.aili var neaizpildīt. Vienlaicīgi arī pielikuma 15.ailē ieraksta “ir”, bet 16.ailē – attiecīgā priekšmeta tirgus vērtību taksācijas gada beigās.

36. Ārvalstu valūtā iegūtā kustamā īpašuma vērtība ir norādāma kā ārvalstu valūtas ekvivalents eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā kustamā īpašuma iegūšanas vai atsavināšanas dienas sākumā (3.piezīme).

37. Pielikuma 7.ailē “Atsavināšanas vērtība” norāda kustamā īpašuma priekšmetu atsavināšanas, piemēram, pārdošanas, dāvināšanas vērtību.

38. Pielikuma 8.ailē “Darījuma veids” norāda attiecīgā kustamā īpašuma iegūšanas vai atsavināšanas veidu – pirkums, mantojums, pārdošana, dāvinājums vai cits veids (4.piezīme).

6. Papildu deklarācijas pielikuma P4 “Vērtspapīri” aizpildīšanas kārtība

39. Pielikuma 2.ailē “Vērtspapīra veids” norāda tādus vērtspapīru veidus, kuru viena emitenta izlaisto vērtspapīru vērtība ir 2845,74 eiro un vairāk (2.piezīme). Vērtspapīru veidi ir, piemēram, obligācijas, parādzīmes, hipotekārās ķīlu zīmes, noguldījumu sertifikāti un citi vērtspapīri, izņemot pielikumā P10 “Līdzdalība komercsabiedrībās un kooperatīvajās sabiedrībās” uzrādāmie kapitāla vērtspapīri.

40. Pielikuma 3.ailē “Emitenta nosaukums” norāda vērtspapīru izlaidēja - juridiskas personas, valsts, pašvaldības, finanšu institūcijas, uzņēmuma nosaukumu vai fiziskas personas vārdu un uzvārdu.

41. Ja gada laikā ar vienu un to pašu objektu veikti vairāki darījumi, katrs atsevišķais darījums norādāms atsevišķā rindā.

42. Ārvalstu emitentu emitēto vērtspapīru vērtību norāda kā attiecīgās ārvalsts valūtas ekvivalentu eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā vērtspapīru iegūšanas vai atsavināšanas dienas sākumā (1.piezīme).

43. Pielikuma 7., 8. un 18.ailē “Iegūšanas vērtība” norāda vērtspapīra vērtību eiro, par kādu vērtspapīrs iegūts – nominālvērtību, emisijas cenu, tirgus cenu.

44. Pielikuma 9.ailē “Atsavināšanas vērtība” norāda pārdošanas, dāvinājuma vai citā veidā atsavināto vērtspapīru vērtību.

45. Pielikuma 10.ailē “Darījuma veids” norāda vērtspapīra iegūšanas vai atsavināšanas veidu – pirkums, mantojums, pārdošana, dāvinājums vai cits veids (3.piezīme).

7. Papildu deklarācijas pielikuma P5 “Ienākumi un ieņēmumi” aizpildīšanas kārtība

46. Pielikuma 2.ailē “Ienākuma vai ieņēmuma veids” norāda taksācijas gadā gūtos ienākumus vai ieņēmumus, ja tādi ir, attiecīgi papildinot ienākuma vai ieņēmuma veidu uzskaitījumu un ierakstot konkrētā ienākuma vai ieņēmuma veida nosaukumu brīvajā rindā (sākot ar 22.Nr.p.k.). Taksācijas gadā saņemtie ienākumi vai ieņēmumi norādāmi atsevišķi par katru ienākuma vai ieņēmuma izmaksātāju un ierakstāmi atsevišķā rindā.

47. Pielikuma 3.ailē “Taksācijas gadā saņemtie ienākumi” norāda:

47.1. līdz 5.ienākuma veidam – visus ienākumus vai ieņēmumus neatkarīgi no to apmēra;

47.2. sākot ar 5.ieņēmumu vai ienākumu veidu – taksācijas gadā saņemtos ienākumus vai ieņēmumus, ja katra atsevišķa darījuma vai to kopsumma pārsniedz 2845,74 eiro (1.piezīme);

47.3. 5., 6., 7. un 8. ieņēmumu veidam – taksācijas gadā gūtos ieņēmumus no nekustamā īpašuma, transportlīdzekļu, cita kustamā īpašuma un vērtspapīru pārdošanas, mainīšanas, ieguldīšanas kapitālsabiedrībās un kooperatīvajās sabiedrībās, kuri attiecīgi vienādi ar pielikuma P1 “Nekustamie īpašumi” 9.ailē, pielikuma P2 “Transportlīdzekļi” 7.ailē, pielikuma P3 “Cits kustamais īpašums” 7.ailē un pielikuma P4 “Vērtspapīri” 9.ailē ierakstīto taksācijas gadā veikto darījumu atsavināšanas vērtību kopsummu (3.piezīme).

48. “Darba alga un citi ienākumi uz darba attiecību pamata” (Nr.p.k. 1) ir darba alga, visas piemaksas pie darba algas, atvaļinājuma samaksa un atvaļinājuma pabalsts, prēmijas, vienreizēja un sistemātiska atlīdzība un citi ienākumi pirms nodokļu nomaksas, ko maksātājs saņēmis taksācijas gadā uz pašreizējo vai iepriekšējo darba attiecību pamata, kā arī ienākumi no cita darba līguma izpildes. Šeit norāda arī darba devēja sniegto labumu darbinieka vai viņa ģimenes personīgajam patēriņam, kas izpaužas īpašuma vai īpašuma lietošanas tiesību nodošanas veidā vai sniegto vai apmaksāto pakalpojumu veidā, naudas izteiksmē (tirgus vērtībā), kā arī citus ienākumus, par kuriem jāmaksā algas nodoklis.

49. “Ienākumi no saimnieciskās darbības” (Nr.p.k. 3) ir maksātāja saimnieciskās darbības ienākumi, kurus nosaka kā ieņēmumu no saimnieciskās darbības un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpību ([likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 11.panta pirmā daļa), un kuri norādīti gada ienākumu deklarācijas pielikuma D3 “Ienākumi no saimnieciskās darbības” 18.rindā “Apliekamie ienākumi no saimnieciskās darbības”.

50. Ieņēmumi, kas gūti no saimnieciskās darbības, ir ieņēmumi no preču, darbu un pakalpojumu pārdošanas, ieņēmumi no īpašuma un telpu iznomāšanas vai izīrēšanas, summas, kas saņemtas soda naudas veidā vai citi saimnieciskās darbības ieņēmumi, kuri minēti [likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 11.panta otrajā un divpadsmitajā daļā.

51. Izdevumos, kas saistīti ar taksācijas gada ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības, tiek ieskaitīti, piemēram, izdevumi par iegādātām izejvielām, materiāliem, pusfabrikātiem, kurināmo un enerģiju, algota darbaspēka izmantošanu, obligātās apdrošināšanas prēmiju maksājumi par saimnieciskajā darbībā izmantotiem pamatlīdzekļiem, pamatlīdzekļu nolietojums, atsevišķu nodokļu un nodevu maksājumi un citi izdevumi, kas saistīti ar saimniecisko

darbību un nepieciešamību tās nodrošināšanai atbilstoši [likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 11.panta trešajai daļai. Izdevumiem, kas saistīti ar taksācijas gada ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības, piemēro ierobežojumu 80 % apmērā no kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem ([likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 11.panta 3.¹ daļa). Vienlaicīgi likuma [“Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 11.panta 3.² daļā ir noteikti saimnieciskās darbības izdevumu veidi, kuri ar saimniecisko darbību saistītajos izdevumos ir iekļaujami pilnā apmērā

52. “Pensijas” (3.ienākuma veids) ir visu veidu pensijas (vecuma, izdienas, invaliditātes, apgādnieka zaudējuma un citas) pirms iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksas.

53. “Ienākumi no intelektuālā īpašuma un tiesībām” (Nr.p.k. 11) ir taksācijas gadā saņemtie ienākumi, piemēram, ienākumi no autoratlīdzības, izpildītājlīdzības, zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un viņu mantinieku honorāriem, kā arī no tiesībām izmantot tiesības uz intelektuālo īpašumu ([likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 8.panta trešās daļas 8.punkts).

54. 12., 13., 14. un 16. ieņēmuma vai ienākuma veids ir naudas līdzekļu veidā saņemtās dāvanas un dāvinājumi.

55. Ārvalstu valūtā saņemtie ienākumi vai ieņēmumi ir uzrādāmi kā ārvalsts valūtas ekvivalents eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā ienākuma saņemšanas dienas sākumā (2.piezīme).

8. Papildu deklarācijas pielikuma P6 “Saņemtie aizņēmumi” aizpildīšanas kārtība

56. Pielikumā norāda tos no viena aizņēmuma izsniedzēja (juridiskās vai fiziskās personas, kredītiestādes u.c.) taksācijas gadā saņemtos aizņēmumus, kuru summa ir 2845,74 eiro un vairāk (1.piezīme).

57. Pielikumā norādāmi arī tādi no vienas juridiskas vai fiziskas personas saņemtie aizņēmumi, kuru neatmaksātā aizņēmumu summa taksācijas gada sākumā ir mazāka par 2845,74 eiro, taksācijas gadā no tā paša aizņēmuma izsniedzēja saņemts vēl viens par 2845,74 eiro mazāks aizņēmums, bet kopējā no attiecīgā aizņēmuma izsniedzēja pirmstaksācijas gada periodā un taksācijas gadā saņemto aizņēmumu summa ir 2845,74 eiro un vairāk.

58. No katra aizņēmuma izsniedzēja (kredītiestādes, juridiskās vai fiziskās personas) saņemtos aizņēmumus norāda atsevišķā rindā.

59. Par aizņēmuma saņemšanas vai atmaksas apliecinājošiem dokumentiem uzskatāmi, piemēram, aizdevuma līgumi ar pielikumiem (maksāšanas grafikiem) kopā ar bankas kontu izrakstiem un citiem dokumentiem, kas apliecina aizņēmuma saņemšanu un to atmaksu, ieskaitot procentu maksājumus.

60. Pielikuma 6.ailē "Neatmaksāta aizņēmumu summa uz taksācijas gada sākumu" norāda neatmaksāto vai daļēji atmaksāto aizņēmumu atlikušo pamatsummu uz taksācijas gada sākumu.

61. Pielikuma 10.ailē "Neatmaksāta aizņēmumu summa uz taksācijas gada beigām" ierakstāmo summu nosaka kā starpību starp neatmaksātā aizņēmuma summu uz taksācijas gada sākumu (6.aile), kurai pieskaitīta taksācijas gadā saņemto aizņēmumu summa (7.aile), un taksācijas gadā atmaksāto aizņēmumu pamatsummu (8.aile).

62. Ārvalstu valūtā saņemtie aizņēmumi uzrādāmi kā ārvalsts valūtas ekvivalents eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā aizņēmuma saņemšanas dienas sākumā" (2.piezīme).

9. Papildu deklarācijas pielikuma P7 "Izsniegtie aizdevumi" aizpildīšanas kārtība

63. Pielikumā uzrāda taksācijas gadā maksātāja izsniegtos aizdevumus, kuru summa vienam aizdevuma saņēmējam ir 2845,74 eiro un vairāk (1.piezīme).

64. Pielikumā norādāmi arī tādi vienam aizdevuma saņēmējam izsniegtie aizdevumi, kuru neatmaksāto aizdevumu summa taksācijas gada sākumā ir mazāka par 2845,74 eiro, taksācijas gadā tam pašam aizdevuma saņēmējam izsniegts vēl viens aizdevums, kurš mazāks par 2845,74 eiro, bet kopējā attiecīgajam aizdevuma saņēmējam izsniegto aizdevumu summa, ņemot vērā pirmstaksācijas gada periodā un taksācijas gadā izsniegto, ir 2845,74 eiro un vairāk.

65. Par izsniegto aizdevumu un to atmaksu apliecinājošiem dokumentiem uzskatāmi, piemēram, līgumi par izsniegto aizdevumu kopā ar banku kontu izrakstiem un citi dokumenti, kas apliecina aizdevuma atmaksu – orderi, čeki un citi.

66. Ārvalstu valūtā izsniegtie aizdevumi jāuzrāda kā attiecīgās ārvalsts valūtas ekvivalents eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā aizdevuma izsniegšanas dienas sākumā (2.piezīme).

67. Gadījumā, kad juridiskai personai izsniegtais aizdevums taksācijas gadā tiek kapitalizēts, saņemto vērtspapīru vērtību norāda pielikuma 8.ailē “Taksācijas gadā atmaksātā aizdevuma summa” un šo situāciju apraksta papildu deklarācijas pielikumā P11 “Cita informācija, ko nodokļu maksātājs uzskata par nepieciešamu sniegt Valsts ieņēmumu dienestam”.

10. Papildu deklarācijas pielikuma P8 “Naudas uzkrājumi” aizpildīšanas kārtība

68. Naudas uzkrājumi ārvalstu valūtā norādāmi gan ārvalstu valūtā, gan kā attiecīgās ārvalsts valūtas ekvivalents eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā attiecīgi uz taksācijas gada pirmās kalendāra dienas sākumu un taksācijas gada pēdējās kalendāra dienas beigām (1.piezīme).

69. Paskaidrojumā zem tabulas norādāmi konkrēti uzrādīto skaidras naudas un bezskaidras naudas uzkrājumu ienākuma avoti, par kuriem pievienojami dokumenti, kas apliecina ienākumu izcelsmi, to struktūru un īpatnības, kā arī cita informācija (2.piezīme).

70. Par uzkrājumu apliecinājošiem dokumentiem uzskatāmi mantojuma apliecība, dāvinājuma līgumi, aizdevuma līgumi kopā ar banku kontu izrakstiem un citi dokumenti.

11. Papildu deklarācijas pielikuma P9 “Ieguldījumi privātajos pensiju fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, ieguldījumu fondos un citos investīciju vai trasta fondos” aizpildīšanas kārtība

71. Pielikumā norāda ieguldījumus privātajos pensiju fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, ieguldījumu fondos un citos investīciju vai trasta fondos, kuru uzkrātais kapitāls uz taksācijas gada sākumu un/vai taksācijas gadā iemaksātā summa ir 2845,74 eiro un vairāk (1.piezīme).

72. Pielikumā norādāmi arī tādi ieguldījumi (iemaksātā summa), kuru summa (uzkrātais kapitāls) taksācijas gada sākumā ir mazāka par 2845,74 eiro, arī taksācijas gadā veiktās iemaksas attiecīgajā fondā mazākas par 2845,74 eiro, bet uzkrātā kapitāla summa uz taksācijas gada beigām ir 2845,74 eiro un vairāk.

73. Šā metodiskā materiāla 74.punktā minētos ieguldījumus norāda, izdarot atzīmi “ir” pielikuma 6.ailē, bet 7.aili “Uzkrātais kapitāls” un 8.aili “Iemaksātā summa” var neaizpildīt. Vienlaicīgi pielikuma 12.ailē ieraksta atzīmi “ir”, bet 13.ailē “Uzkrātais kapitāls” norāda attiecīgā ieguldījuma summu taksācijas gada beigās.

74. Pielikuma 13.ailē “Uzkrātais kapitāls” uz taksācijas gada beigām ieraksta šī pielikuma 7.ailē “Uzkrātais kapitāls” un 8.ailē “Iemaksātā summa” norādīto summu kopsummu.

75. Par ieguldījumu apliecināšanai dokumentiem uzskatāmi, piemēram, maksātāja un attiecīgā fonda līdzekļu turētāja vai pārvaldītāja noslēgtie līgumi vai pilnvarojumi, dzīvības apdrošināšanas polise un citi dokumenti kopā ar maksājumu apliecināšanai dokumentiem.

12. Papildu deklarācijas pielikuma P10 “Līdzdalība komercsabiedrībās un kooperatīvajās sabiedrībās” aizpildīšanas kārtība

76. Pielikumā uzrādāmas maksātājam piederošās akcijas un kapitāla daļas komercsabiedrībās un pajas kooperatīvajās sabiedrībās (2.piezīme).

77. Ieguldījumi ārvalsts uzņēmumu pamatkapitālā ir uzrādāmi kā ārvalsts valūtas ekvivalents eiro pēc grāmatvedībā izmantojamā ārvalstu valūtas kursa, kas ir spēkā akciju, kapitāla daļu vai paju iegūšanas vai atsavināšanas dienas sākumā (1.piezīme).

78. Ja gada laikā ar vienu un to pašu objektu (vērtspapīru) veikti vairāki darījumi, katrs darījums norādāms atsevišķā rindā, jo atšķiras darījuma veids un darījuma partneris.

79. Pielikuma 7.ailē “Iegūšanas vērtība” un 8.ailē “Atsavināšanas vērtība” norāda taksācijas gadā veikto darījumu rezultātā iegūto vai atsavināto kapitāla vērtspapīru (akciju, kapitāla daļu vai paju) iegūšanas vai atsavināšanas vērtību - nominālvērtību, emisijas vērtību vai tirgus vērtību.

80. Pielikuma 9.ailē “Darījuma veids” uzrāda ar akcijām, kapitāla daļām vai pajām taksācijas gadā veikto darījumu veidu - pirkums, mantojums, pārdošana, dāvinājums vai cits vērtspapīru iegūšanas vai atsavināšanas veids.

81. Pielikuma 5.ailē un 15.ailē “Akciju, kapitāla daļu vai paju nominālvērtība” norāda nevis vienas daļas nominālvērtību, bet kopējo īpašumā esošo akciju, kapitāla daļu vai paju nominālvērtību uz taksācijas gada sākumu un uz taksācijas gada beigām neatkarīgi no to iegūšanas vai atsavināšanas vērtības.

13. Papildu deklarācijas pielikuma P11 “Cita informācija, ko nodokļu maksātājs uzskata par nepieciešamu sniegt Valsts ieņēmumu dienestam”” aizpildīšanas kārtība

82. Šajā pielikumā maksātājs norāda informāciju papildus tai, uz kuru ir atsauce vai kura pievienota pielikumiem no P1 līdz P10 un kuru maksātājs vēlas sniegt papildus Valsts ieņēmumu dienestam, lai apliecinātu vai sīkāk paskaidrotu taksācijas gadā gūto ienākumu un ieņēmumu izcelsmi, īpašumu, naudas uzkrājumu un citu sniegto ziņu patiesumu.

83. Ja maksātājs uzskata par nepieciešamu, šajā pielikumā var norādīt informāciju par ienākumiem, izdevumiem, darījumiem un citu informāciju, kuru nav paredzēts norādīt papildu deklarāciju pielikumos, piemēram, informāciju:

83.1 par tādiem papildu deklarācijas pielikumā P5 “Ienākumi un ieņēmumi” norādītajiem ienākuma vai ieņēmuma veidiem (sākot ar 5.veidu), kuri taksācijas gadā nepārsniedza 2845,74 eiro un nav paredzēti norādīt minētajā pielikumā;

83.2. par taksācijas gadā veiktajiem ieguldījumiem vai iemaksām ieguldījumu fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, citos investīciju fondos, kuru summa ir mazāka par 2845,74 eiro un nav jānorāda papildu deklarācijas pielikumā P9 “Ieguldījumi privātajos pensiju fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, ieguldījumu fondos un citos investīciju vai trasta fondos”;

83.3. par taksācijas gadā veiktajiem darījumiem ar kustamā īpašuma priekšmetiem, kuru vienas vienības vērtība ir mazāka par 2845,74 eiro un nav jānorāda papildu deklarācijas pielikumā P3 “Īpašumi”;

83.4. par taksācijas gadā saņemtajiem un atmaksātajiem aizņēmumiem, izsniegtajiem aizdevumiem un to atmaksām, kuru summa mazāka par 2845,74 eiro un nav norādāmi pielikumā P6 “Saņemtie aizņēmumi” un pielikumā P7 “Izsniegtie aizdevumi”;

83.5. par taksācijas gada izdevumiem, kuri maksātājam nozīmīgi ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamā ienākuma noteikšanai (līzings maksājumi, kredīta maksājumi un citi izdevumi).

14. Papildu deklarācijas “Kopsavilkums P” aizpildīšanas kārtība

84. Kopsavilkumu aizpilda pēc papildu deklarācijas pielikumu P1 – P10 aizpildīšanas (piezīme).

85. Kopsavilkuma I.sadaļas “Īpašumi” attiecīgajās ailēs ieraksta papildu deklarācijas pielikuma P1 “Nekustamie īpašumi” 7., 8., 9. un 18.ailē; pielikuma P2 “Transportlīdzekļi” 5., 6., 7. un 16.ailē; pielikuma P3 “Cits kustamais īpašums” 5.,

6., 7. un 16.ailē un pielikuma P4 “Vērtspapīri” 7., 8., 9. un 18.ailē norādītās kopsummas.

86. Kopsavilkuma II.sadaļas “Ienākumi un ieņēmumi” ailē “Saņemtie ienākumi” norāda taksācijas gadā saņemto ienākumu un ieņēmumu kopsummu, kas norādīta papildu deklarācijas pielikuma P5 “Ienākumi un ieņēmumi” 3.ailē.

87. Kopsavilkuma III.sadaļas “Aizņēmumi” attiecīgajās ailēs norāda papildu deklarācijas pielikuma P6 “Saņemtie aizņēmumi” 6., 7., 8. un 10.ailē norādītās kopsummas.

88. Kopsavilkuma IV.sadaļas “Aizdevumi” attiecīgajās ailēs norāda papildu deklarācijas pielikuma P7 “Izsniegtie aizdevumi” 6., 7., 8. un 9.ailē norādītās kopsummas. Aile “Saņemtā atmaksas summa” ir vienāda ar pielikuma P7 8.ailē norādīto taksācijas gadā atmaksāto aizdevuma kopsummu.

89. Kopsavilkuma V.sadaļā “Naudas uzkrājumi” ieraksta papildu deklarācijas pielikuma P8 “Naudas uzkrājumi” 4. un 10.ailē norādītās kopsummas.

90. Kopsavilkuma VI.sadaļas “Ieguldījumi privātajos pensiju fondos, ieguldījumu fondos” attiecīgās ailes aizpilda, atbilstoši papildu deklarācijas pielikuma P9 “Ieguldījumi privātajos pensiju fondos, dzīvības apdrošināšanas polisē, ieguldījumu fondos un citos investīciju vai trasta fondos” 7., 8. un 13.ailē norādītajām kopsummām.

91. Kopsavilkuma VII.sadaļas “Līdzdalība komercsabiedrībās un kooperatīvajās sabiedrībās” attiecīgajās ailēs norāda papildu deklarācijas pielikuma P10 “Līdzdalība komercsabiedrībās un kooperatīvajās sabiedrībās” 5., 7., 8. un 15.ailē norādītās kopsummas.

15. Saistošie normatīvie akti

92. [Likums “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”.](#)

93. [Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumi Nr.780 “Noteikumi par papildu deklarācijas par iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu veidlapu un kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests uz aprēķinu pamata nosaka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja apliekamo ienākumu”.](#)